

MEDICINA GENERALĂ/MEDICINA DE FAMILIE, DISCIPLINĂ DE GRANIȚĂ INTEGRALĂ ȘI INTEGRATOARE

Dr. Gr. Bușoi

Dispensarul Apusului, București

Moto:

Rămâi în cercul tău, căci lumea

Pentru cel vrednic nu e mută.

... Ce apropiat cunoști, ușor cuprinzi

Cutreieri astfel ziua pământeană.

Goethe – *Faust* (trad. Lucian Blaga)

Medicina generală/Medicina de familie (MG/MF) este o disciplină unică, ea semnifică nevoia existenței unei specialități medicale care să dea referințe despre prezența unității organismice, inducând în același timp cerința realizării acordului existențial în sânul varietății și multitudinii.

Omenirea se află într-o perioadă de tranziție, prin trecerea de la *Civilizația carbonului* (a creionului, a cuvântului, a combustiei morale, a cavalerismului franc și a unor creații de referință) la *Civilizația siliciului* (a computerului, a imaginii scilpitoare, a dumicaților informaționali, a pustiului moral deșertificat și a unor virtualități neantice).

Zorii mileniului III apar în culori cenușii: poluarea suverană, domnia banului pătat, disoluția familiei, slăbirea autorității statului, vulgaritatea crasă, exacerbarea primitivismului biologic acultural (violența, „canibalismul“ semenilor, exhibismul sexualității).

În România de astăzi, tot mai departe de lumina culturii, peste care se țese o pânză de păianjen, tinerețea și frumusețea se prostituează, se ofilesc devreme și devin fade, iar alienarea devine endemică.

Într-o lume peticoasă și peticită (în medicină, prin existența specialităților sectoriale) și a drumului titubant când *hăis!* când *cea!*, este greu să acționezi centripet-integrator spre a cunoaște miezul lucrurilor sau centrul problemelor pacientului precum și să alegi calea pe care omul trebuie să meargă, în dialectica individ-comunitate, întru împlinirea bio-psiho-socială.

Revoluția, atât de necesară în medicină, înseamnă o schimbare de paradigmă:

- trecerea de la asistența *de așteptare* la asistența *de întâmpinare*
- purcederea de la *cure* la *care*

Este evident pentru oamenii de bună credință, că purtătoarea *de* și *în* sarcină a schimbării, implicit a progresului în sănătatea publică este MG/MF.

MG/MF, ca disciplină clinică, este o specialitate comprehensiv-holistică ce prinde în transfocator, din perspectiva sănătății, problemele de viață și de moarte ale omului real, subiect inserat în mediul său natural-informațional.

Pentru noi, medicul de familie ca *general practitioner* este un *genmed* (un mediator cognitiv al generalului, în câmpul determinanților, martor activ la devenirea individualului), un călăreț de elită al granițelor și un arcaș de graniță („*border bow-man*“).

Genmedul trebuie să se cupleze la mecanismele și reglementările sociale existente, dar el trebuie să imagineze forme și să creeze modele acționale, care să-i permită redarea realității complexe trăite de el.

Încercarea de a pune de acord imanentul cu transcendentul, înseamnă pentru genmed așezarea sa sub o umbrelă metafizică și intrarea în lumea conceptelor. Specialitatea de medicină generală, pentru care eu am militat, nu e medicina *la general*, ci medicina concretului, atât cât poate fi el cuprins.

Nevoia de concret a dus în trecut la triumful nominalismului (numai lucrurile individuale au o existență reală) în cunoscuta ceartă a universalilor. Latura slabă a nominalismului a fost negarea conținutului obiectiv al generalului.

Dacă medităm asupra condiției genmedului, un luptător pe linia întâia a frontului sănătății, el este desori poziționat la marginea sistemului, la interfața între pacient și sistemul de sănătate (Medica nr. 3/2005) sau, altfel spus, i se recunoaște statutul de medic al graniței.

Cuvântul *graniță* e mai bogat în conținut decât pare a exprima la prima vedere. El înseamnă hotar

între două realități, limită, margine, fruntarie, mejdină (scoate în evidență vecinătatea), dar și loc de trecere, clin, răstăv și cordon (ex. cordon sanitar).

Vocabula graniță separă, ea însă prilejuiește asocierea, cuplarea, topirea (în *melting pot*), integrarea, dar, și un lucru extrem de important, fulgerarea, străpungerea epistemologică transdisciplinară.

Într-un transfer supradisciplinar, granița își găsește în plan lingvistic un echivalent în cuvântul *ba*, un *operator dialectic*. Să ne reamintim de Turnul Babel, simbol al amestecului graiurilor și al neînțelegerii limbilor!

Îmi place acest *ba* pentru că-i simt greutatea vechimii din vecinătatea lui baci și basm și virtualitățile potențiale diferite: *ba-ban*, *ba-bau*; *ba-ba*, *ba-bacu*. *Ba* induce un *bob ză-ba-vă*, ca în final să vină: *ba-da*, *ba-nu*!

MG/MF nu pretinde a fi *buricul pământului* și nici un *passepertout* ale problemelor omului, firește din perspectiva sănătății, ci ea dorește să devină principalul factor al promovării *medicinii verticalității* (medicină a omului sănătos, activ, educat și demn).

MG/MF fiind o specialitate a geniului speciei, nimic din ce-i omenesc nu-i este străin.

Să-l ascultăm pe Eminescu, care în *Glossă*, punctează adevărul ființării:

*Ca un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă
Te momește în vârtej.*

Evenimentele din viața unei familii (căsătoria, nașterea, boala, moartea) sunt tot atâtea vârtejuri în care membrii familiei sunt împinși, sub oblăduirea medicului de familie.

Genmedul, numit astăzi medic de familie, este un *consilier duhovnic* al pacientului, e *conducătorul unui car de luptă* pentru rezolvarea problemelor individului, a familiei și, prin extensie, a societății, este un *apostol al sănătății*.

Astăzi, când asistăm la îmbucătățirea omului, au fost voci de noapte care au spus că se poate renunța la MG/MF. Harta realității medicale a MF/MF arată clar că ea depășește granița specialităților medicale partitive, devenind un bun de preț al societății.

Trecerea de la medicina-obligație la medicina vocație depinde de construcția omului-medic.

Să trecem și noi de la *medicina dictată (sic volo!)* la ideea de medicină, care și găsește împlinirea în conceptul *medicina încorporată*.

MG/MF poate răspunde acestui deziderat, ea prezentând lumii fața ei integrală (problemele pacientului) și funcția ei integratoare (sună adunarea generalurilor, induce ordinea și ridică pe soclu, unitatea!).